

Skickas till: ju.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia till: ju.L2@regeringskansliet.se

Justitiedepartementet

Enheten för familjerätt och allmän
förmögenhetsrätt

Stockholm 2024-03-27

Ref Dnr Ju2023/02764

Remissyttrande avseende EU-kommissionens förslag till ändringsdirektiv om paketresor och sammanlänkande researrangemang

Sveriges Bussföretag är en arbetsgivar- och branschorganisation för den yrkesmässiga bussbranschen och representerar såväl bussresearrangörer som busstrafikföretag. Vi är ett förbund inom Transportföretagen och Svenskt Näringsliv.

Sveriges Bussföretag har fått möjlighet att lämna synpunkter på rubricerad remiss.

Generella synpunkter

Lagstiftningen kring paketresor syftar till att ge resenärer som bokar paketresor ett starkare skydd än om de skulle köpt de olika resetjänsterna var för sig. Det skydd för konsumenterna som kommer av lagstiftningen går att lyfta fram som ett mervärde när våra medlemsföretag säljer sina produkter. Jämfört med andra branscher så är dock konsumentskyddet för resenärer som köper paketresor anmärkningsvärt långtgående. EU-kommissionens förslag syftar till att lägga ytterligare ansvar och i förlängningen kostnader på företagen, som i förlängningen kommer att läggas på konsumenterna. Den utökade kravbilderna höjer också trösklarna och försvårar förutsättningarna ytterligare för små och nystartade paketresearrangörer.

När vi tagit del av EU-kommissionens förslag på förändringar av lagstiftningen konstaterar vi också att det finns flera delar som lämnar utrymme för tolkning, vilket inte är önskvärt när det kommer till konsumentlagstiftning.

Sveriges Bussföretags huvudsakliga synpunkter i korthet:

- Förbundet motsätter sig starkt förslaget om att begränsa möjligheterna för en arrangör att ta in förskottsbetalningar, eftersom skyddet för konsumenterna inte kan anses öka med det nya regelverket. Om förslaget ändå skulle bli verklighet behövs en tydligare definition av i vilka situationer som företagen kan nyttja det föreslagna undantaget från begränsningen av förskottsbetalningar.
- Förbundet motsätter sig förslaget om att utvidga bestämmelserna avseende en resenärs rättigheter att avboka en paketresa till att även innefatta händelser på avreseorten eller resenärens hemort.

- Förslaget på att utöka paketresearrangörernas informationsskyldighet, som i befintlig lagstiftning är omfattande, riskerar att få effekten att färre resenärer tar till sig och förstår innebörden eftersom mängden information blir för stor.
- Förbundet är positiva till att det sker förtydliganden kring möjligheten att ställa ut värdebevis och vouchers, men menar att det är problematiskt att resegarantisystemet ska innefatta även dessa.
- Förbundet är positiva till förslaget om att tjänsteleverantörer som inte genomför en resetjänst som ingår i en paketresa är skyldiga att återbetala till arrangören inom sju dagar, men med den utformning som föreslås kommer troligen inte regeln att få någon effekt.

Begränsning av möjligheten till förskottsbetalning

I artikel 5a, som inte finns i direktivet idag, föreslås att arrangörernas möjligheter till att ta in förskottsbetalningar för paketresor begränsas. Begränsningen består i att högst 25% av resans pris får tas ut i samband med bokning och slutbetalning får ske tidigast 28 dagar före avresa. I bestämmelsen finns ett undantag för situationer där arrangörer behöver göra betalningar till leverantörer i samband med bokningstillfället.

Sveriges Bussföretag motsätter sig starkt ett införande av en begränsning av möjligheten till förskottsbetalning och anser att hela den föreslagna bestämmelsen bör strykas.

Resebranschen har i merparten av Europa under lång tid varit uppbyggd kring förskottsbetalningar. De ingående delarna i en paketresa såsom hotell och evenemangsbiljetter betalas normalt sett i förskott av arrangörerna och att kunna ta betalt i förskott gör att intäkterna kan balansera företagets utgifter under året. Olika leverantörer har också i regel varierande krav på när betalningar ska ske, men eftersom det endast är de utgifter som omgående ska betalas vid bokning som föreslås ska kunna tas ut i förskott så kommer en del arrangörer att få betydligt mer ansträngd likviditet i perioder. Lagstiftaren har haft som utgångspunkt att de pengar som en resenär betalar för en paketresa finns kvar hos arrangören fram till avresa, när så inte är fallet.

De föreslagna förändringarna medför en risk att framför allt mindre företag kommer att sluta erbjuda paketresor och i stället enbart sälja de ingående delarna på ett sätt som gör att de inte faller under lagstiftningens omfattning.

Bussresearrangörer agerar ofta som både arrangör av paketresor och samtidigt som leverantör av en ingående tjänst i paketresan, det vill säga busstransporten. Här finns en risk att det skapas en snedvriddning av konkurrensen beroende på hur företagen organiserat sin verksamhet. Om ett företag har paketreseverksamheten i ett företag och busstransporterna i ett annat företag, så kan de utifrån hur avtalen mellan dessa två företag ser ut hävda att kostnaderna för busstransporten uppkommer vid bokningen och därmed ta ut denna i förskott. Om företaget i stället har all verksamhet samlad i ett företag så är det svårare att hävda att kostnaden uppkommer vid bokningstillfället, även om kostnadssituationen i företaget egentligen är likadan i de båda fallen.

Sveriges Bussföretag konstaterar också att ett genomförande av begränsningen också innebär en påtaglig begränsning av avtalsfriheten mellan företag och konsumenter. Det är inte önskvärt att denna urholkas utan bör även framgent kunna få vara ett konkurrensmedel på marknaden.

I den befintliga lagstiftningen finns också redan ett skydd för resenärernas förskottsbetalningar, i form av att alla arrangörer som säljer paketresor inom EU har krav på sig att ordna resegaranti. När resegarantierna beräknas så vägs tidpunkten för resenärernas betalningar in. Det är mycket anmärkningsvärt att EU-kommissionen därmed föreslår ett dubbelt skydd var kostnader ensidigt

åläggs arrangörerna, samtidigt som betalningarna som ska skyddas återfinns hos leverantörerna – som inte ställer resegaranti.

Utökade rättigheter att avboka en paketresa

I artikel 12.2 föreslås bestämmelsen ändras så att resenärens rätt att kostnadsfritt avboka en paketresa innan den påbörjas, som idag gäller om det på resmålet eller längs resvägen inträffar extraordinära eller oundvikliga omständigheter som väsentligen påverkar genomförandet av paketresan, också ska gälla omständigheter på avreseorten eller resenärens hemort.

Det förslag som nu lagts fram är orimligt i förhållande till vad som rimligen kan förväntas av en arrangör. Vad gäller händelser på själva resmålet så kan det motiveras med att arrangören har en bättre kännedom om förutsättningarna där. Men hur det ska fungera i praktiken att en arrangör ska kunna ta ansvar för vad som händer på den ort som resenären utgår ifrån är mycket oklart. Det förekommer exempelvis bussresor där upphämtning av resenärer kan ske på ett tjugotal olika orter längs flera olika färdvägar. Hur ska en arrangör kunna ta ansvar för vad som händer på var och en av dessa? Sveriges Bussföretags uppfattning är att det redan finns ett välfungerande system med reseförsäkringar som kan ersätta resenärer i den här typen av situationer – det bör nyttjas i första hand.

Det föreslås också att en resenär ska kunna avboka en resa om det rimligen kan befaras att genomförandet av resan kommer påverkas väsentligt. Då det inte är definierat vem som ska avgöra detta så skapar en sådan formulering en öppning för olika tolkningar och i förlängningen tvister.

Informationsskyldighet

I artikel 5.1 framgår vilken information som arrangörer ska lämna till resenärer innan köp av paketresor. Listan över innehåll föreslås att utökas ytterligare från en redan idag vidsträckt skyldighet. Det är ett rimligt antagande att ju mer information en konsument får att ta del av, ju större är risken att denne inte tillgodogör sig informationen. Därmed ifrågasätter vi att informationsskyldigheten föreslås att utökas.

Värdebevis och vouchers

Sveriges Bussföretag välkomnar principiellt den föreslagna artikel 12a, som handlar om värdebevis, eftersom den ger arrangörer en större flexibilitet vad gäller återbetalningar till resenärer. Det skydd som föreslås att gälla för värdebevis bör rimligen göra att fler resenärer skulle acceptera ett värdebevis. En förutsättning för detta, som också föreslås att bli krav för medlemsstaterna, är att resegarantisystemet ska omfatta även vouchers vilket inte är fallet i Sverige idag. Det finns förslag på hur detta skulle kunna genomföras i utredningen om nytt resegarantisystem som är under behandling av regeringen, där också riskerna med ett införande beskrivits.

Förbundet ifrågasätter dock att det ska vara möjligt att byta namn på en voucher, eftersom en resenär som inte nyttjar en voucher inom föreskriven tid har rätt till återbetalning. Därmed är det oklart i vilket syfte som ett namnbyte skulle behöva ske. Vi ifrågasätter också att arrangören ska återbetala ett värdebevis som ställts ut om inte resenären hört av sig och begärt det – precis som det fungerar hos leverantörer (exempelvis hotell) som ställer ut värdebevis. Det ansvaret bör ligga på konsumenten, inte på arrangören.

Krav på tjänsteleverantörer

Sveriges Bussföretag är positiva till förslaget i artikel 22 om att ställa krav på tjänsteleverantörer som inte genomför en resetjänst som ingår i en paketresa ska återbetala kostnaden till arrangören inom sju dagar. Skrivningen bör dock för att få önskad effekt ändras så att tjänsteleverantörerna faktiskt får en skyldighet att ersätta arrangören. Detta behövs för att komma till bukt med problemet att leverantörer i sina villkor friskriver sig från att ersätta arrangörerna.

För frågor kring vårt svar hänvisas till förbundets sakkunnige Oscar Sundås, 08-762 66 75, oscar.sundas@transportforetagen.se

Stockholm som ovan

Sveriges Bussföretag

Anna Grönlund, branschchef